Ч. 112 (13.657). Львів, середа 2. травня 1934. Pocztowa opłata opłacono ryczałtem. Рік LV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“ Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці і долар. Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Думки ріжних европейських державних мужів про можливости війни.

Прага, квітень 1934.

Відомий американський журнал ст Нікебокер відбув недавно подорож по Европі і тут в інтерв'ю з ріжними державними мужами перевів ніби анкету про можливости війни.

В останній своїй статті в еспанському часописі „Ель Соль“ Нікебокер реасумує всі ті думки про можливости війни, а виглядають вони так:

Президент Чехословаччини Масарик сказав, що війни не буде, бо нема на це грошей. Міністр Бенеш вираховує можливости війни в найближчих роках на 50 прц. Угорський регент Горті думає, що до війни не прийде, бо війна це за велике ризико. Югославянський король Олександер є певний, що війна не зачнеться на Балкані, а болгарський король Борис вірить, що війни не буде, як довго при кермі політики стоїть покоління, що пережило всі страхіття світової війни. На думку австрійського канцлера Дольфуса европейський мир залежить від збереження самостійности Австрії. Югославянський міністр закордонних справ Єфтич на питання чи тривання миру забезпечено бодай на рік, відповідає, що так. Міністр закордонних справ Франції Барту заявив: „Перед роком я писав, що війна у 1934 р. є неможлива, нині вже не можу бути цеї думки“. Угорський премієр Гембеш поставив собі таке питання: Мир на десять років? а відповів на нього так: „Так не думаю, хоч дуже собі цього бажаю“. Відомий англійський політик Черчіль в англійському парляменті проголосив: „Жахаюся цього дня, але він не так то далеко, може рік, може півтора“. Мусоліні відповів коротко, але й дуже загадочно: Мир на десять років. Німецький міністр Ґерінґ заявив: Гітлер це мир.

Особливу увагу звертає на себе факт, що в цих міркуваннях про можливости війни дуже часто згадується речинець десяти років. Американський журналіст пояснює це тим, що за десять років спогади про світову війну вже, так сказатиб, зблїднуть, а далі цей речинець ставить він теж у звязок з десятилітнім німецько-польським пактом.

Коли всі ці думки порівняти з тим, що тепер дїється у світовій міждержавній політиці — можна сміло сказати одне: цей мир, що в нього вірять державні мужі можна назвати „превентивним миром“, який несе зі собою одно певне, а це певність загального зброєння. Це мир, що погоджується в цілому з давним гаслом: „Якщо хочеш мира, готуйся до війни“. — *М-н.*

АВАНС ЧУБАРА.

Влас Чубар був 11 років головою Ради народніх комісарів УССР, або на зрозумілій мові: був головою більшовицького уряду на Україні. За одинадцять років праці заслужився так добре у Москви, що його тепер призначили заступником голови Ради народніх комісарів СССР у Москві. Його наслідником на становищі голови уряду СССР став відомий малорос Любченко. Більшовицька преса вважає призначення Чубара на становище заступника голови Союзного совітського уряду в Москві великим авансом, тобто підвищенням на кілька щаблів у совітській бюрократичній драбині.

Кардинал Каковський на Волині.

ЛУЦЬК, 30. 4. ПАТ. До Луцька приїхав о. кардинал Каковський в товаристві епископа Пшездзецького на візитацію духовної семинарії східного обряду в Дубні.

Жиди оселюватимуться в Анґолі.

ЛЬОНДОН, 30. 4. ПАТ. До Лісабони приїхала спеціяльна жидівська делеґація на нараду з португальським урядом у справі оселення жидів в Анґолі. Кажуть, що португальський уряд згодився на кольонізацію. Також Англія прихильно поставилась до цього проєкту. Тепер залишились ще технічні справи. Комісар Ліґи Націй Джемс Мекдональд виголосить на засіданні ради важну енунціяцію щодо поселення жидів в Анґолі. Англійські орґанізації рішились пожертвувати два міліони фунтів на зреалізування того пляну. Метою кольонізаційного пляну є утворити автономну жидівську державу під протекторатом Ліґи Націй. Португальський уряд виступає проти таких плянів бо не хоче допустити до того, щоби Ліґа Націй вмішувалася до справ на його кольоніяльних просторах.

Австрійський парлямент радить.

ВІДЕНЬ, 30. 4. ПАТ. Нині відкрив засідання парляменту віцепрезидент Рамек. Посол Гамчель домагався, щоби парлямент розвязали. Цей внесок відкинено. На засідання прийшов канцлер Дольфус з міністрами, якого привітали оплесками. Засідання парляменту замкнули тому, щоби конституційна комісія передискутувала низку урядових проєктів.

Надзвичайний конґрес радикальної партії.

ПАРИЖ, 30. 4. ПАТ. Низові орґанізації радикальної партії ведуть підготовку до надзвичайного конґресу, який відбудеться у Клермон-Феррані. На вчорашній нараді союзу радикалів департаменту Марни порішено домагатися від конґресу, щоби негайно перевів санацію в партії і притягнув до строгої відповідальности тих членів, які поповнили нечестиві вчинки.

Троцького не пускають до Еспанії.

ПАРИЖ, 30. 4. ПАТ. З Мадриду повідомляють, що влада надіслала прикордонним станицям жандармерії фотоґрафії Троцького з приказом, не пустити його до Еспанії.

Перемога уряду Думерґа.

ПАРИЖ, 30. 4. ПАТ. При доповнюючих виборах до парляменту в окрузі Нанї побідив кандидат народньої уній Сарос. Кандидат посол Ліґи ... [illegible]

Непрошений опікун балтійських держав.

Цікава історія з балтійським пактом, якого ніхто не хоче з Совітами підписувати.

Львів, 30. квітня 1934.

Манія пактів з усіми і про все, яка огорнула Совіти, починає державам надоїдати. Правда, чим більше записаного паперу і чим більше підписів на ньому — тим менша його вартість; таку штудерну практику виявили тисячеліття всесвітньої історії, а памятаючи про неї — мудрі дипльомати не вважають зовсім предметом вартним спору — ще один і другий проєкт пакту. І тому з приємною усмішкою всі всі такі проєкти підписують, прилучаються до відповідного куртуазійного прикрашування пакту стереотиповою фразеольоґією про закріплення мира ще на одному міжнародньому відтинку. У висліді — як знаємо — наплодилось стільки пактів „неагресії“ — поруч із пактами приязни і порозуміння — всіх з усіми, що властиво не повинно би на земній кулі бути ні одної точки — небезпечної для загального мира. Факт, що щораз частіше чуємо порівнювання 1934-го року до року 1914-го, видається на тлі тої „пактоманії“ якимось диким парадоксом.

Люди так привикли читати про щораз новий якийсь пакт, що оправдану сензацію викликала звістка, що проєкт балтійського пакту зазнав фіяска. Вже віддавна товклась по пресі справа того пакту, який — за ініціятивою Совітів (хтож би інший гнався за „мировими ґарантіями“!) — мали підписати: Польща, Совіти і балтійські держави. Потім та справа затихла, наче повисла у воздусі, але було прилюдною тайною, що Польща делікатно від тої імпрези відмовилась: формально покликуючись на неуґільнене становище балтійських держав, фактично з огляду на польсько-німецьке порозуміння і на совітську тенденцію надати балтійському пактові протинімецький характер. Але про це — як згадано — преса дискретно мовчала і цієї теми взагалі не порушувала.

Аж ось раптом вибухла бомба: у Москві і Берліні появляються офіціяльні комунікати про пропозицію, яку Совіти зробили Німеччині підписати балтійський пакт, і про відмовну німецьку відповідь! Очевидно, совітський комунікат „висловлює жаль“, що Німеччина не підхопила совітської ініціятиви затіснити „розхитані“ взаємини між обома великодержавами, а совітська преса старається ту німецьку відмову використати для антинімецьких пропаґандивних цілей: що ця відмова санкціонує гуґенберґівський меморіял і розенберґівські концепції, що німецький „імперіялізм“ та „інтервенціонізм“ скинув маску і т. д. Зате совітська преса не вдається в аналізу мотивів, поданих у відмовній німецькій відповіді. Тимчасом ті мотиви дуже цікаві: Німеччина „не припускає“, щоби балтійським державам грозила небезпека від Совітів; застерігається рішуче проти підсування агресивних думок Німеччині, при чому пригадує заяву Гітлера; одночасно не вірить, „щоби незалежність і ненарушимість“ балтійських держав „могла бути загрожена третьою державою“ (виразно мова про Польщу). Льоґічно — Німеччина не бачить ніякої причини такий пакт заключувати. Зате виясняє своє „здивування“, що Совіти приходять тепер до німців з тою самою пропозицією, яку перед тим зробили і — безуспішно — дебатували з ким іншим (поляками). Цей останній закид Літвінов простує: мовляв Польщі Совіти пропонували підписати спільну „декларацію“ в справі безпеки балтійських держав, а Німеччині — підписати „протокол“! Пояснення цілком неповажне: ріжниці між „декларацією“ і „протоколом“ не вмів би добачити дипльомат школи кардинала Рішеліє, а не то „пролетарський“ політик!

Та найвеселіше в тій історії, що самі балтійські держави зовсім не є захоплені пактами, деклараціями чи протоколами, які мають „ґарантувати“ їхню самостійну екзистенцію. Ніщо Фін-

Фінляндія просто відмовилась підписати польсько-совітсько-балтійський пакт. В той спосіб протектори протегують „покривджених“ — проти їхньої волі...

Гра йде за сферу впливів над Балтиком. Але гра йде теж за шляхи, за концепції реорганізації Сходу Европи, яка обхопилаб і Балтик. Гра за високу ставку. В усякому разі покищо в оцій грі — Совіти скомпромітувалися. Їхній страх, що каже для себе самих (не для балтійських держав) шукати гарантій у пактах, доводить вже до смішности.

Жертва шантажу.

ПАРИЖ, ПАТ. Слідчий уряд у Діжоні переслухав одного журналіста, який дав йому фотографію документів, що мають доказати що Пренс упав жертвою шантажу. Зізнання свідка можуть звернути все слідство на зовсім нові стежки.

Таємний винахід.

ВІДЕНЬ, 30. 4. ПАТ. Сенатор Марконі, який святкує 60-ліття своїх уродин, працює на своїм кораблі „Електра“ над новим таємним винаходом. Марконі заявив, що за рік або два оголосить винахід не менше сензаційний, як висилка радієвої телеграми у 1901 р. через Атлянтійський Океан. Лябораторію Марконія береже окрема сторожа.

ГЕТЬ З ФАШИСТАМИ!

ПАРИЖ, 30. 4. ПАТ. У Барсельоні відбулася велика протифашистівська маніфестація, в якій взяло участь 40.000 членів лівих політичних організацій крім комуністів. Маніфестанти дефілювали перед президентом Катальонії д-ром Масією, який виголосив промову, взиваючи до обєднання і оборони волі.

—o—

Маніфестації в Румунії.

БУКАРЕШТ, 30. 4. ПАТ. Вчора відбулася велика маніфестація декількох тисяч студентів у шану короля Карла II. Після віча на університетській площі, де виголошено декілька промов, підкреслюючи вірність королеві, студенти перейшли головними вулицями до палати короля. Коли король появився на бальконі, студенти привитали його оваційно, а голова корпорації студентів виголосив палку промову. Король подякував студентам за маніфестації та запевнив про свою любов до молоді.

Після поїздки мін. Барту до Польщі.

Голоси чеської преси.

Прага, квітень 1934.

При своєму відїзді з Польщі Барту заявив, що його поїздка до Варшави дала позитивні висліди. Що розумів Барту під цими „позитивними вислідами“ лишається загадкою, бож загадкою лишається зміст найважнішої розмови міністра закордонних справ Франції з фактичним керманичем політики Польщі маршалом Пілсудським. Те, що про цю розмову пише там польська, як і закордонна, а між тим і французька преса, це тільки комбінації та здогади. Говориться, що лиш початок цеї розмови вівся в присутности міністра Бека, а далі вона продовжувалася вже зовсім довірочно лиш між Барту і Пілсудським. І що було саме змістом цеї довірочної розмови не знає ніхто, не знають цього навіть французькі журналісти, які супроводжують Барту на цій його політичній подорожі, а які мали точні інформації про всі варшавські розмови Барту.

Ранне видання празького денника „Чеського Слова“ з дня 26. IV., що стоїть близько до особи міністра закордонних справ Чехословаччини д-ра Бенеша, пишучи про те, що Барту говорив з Пілсудським теж про чехословацько-польські взаємини, звертає особливу увагу на вислів Барту до співробітника „Курєра Варшавского“, в якому Барту заявив, що хоче заховати цілковиту дискрецію, якщо йде про відношення Польщі до сусідних держав, щоби — мовляв — не ускладнювати незгрібно ситуації. „Чеське Слово“ гадає, що Барту мав на думці головно відношення Польщі до Литви.

Переглядаючи біланс вислідів поїздки Барту до Варшави „Чеське Слово“ зводить його до такого одного остаточного результату: Польща застерегла собі цілком вільну руку в політиці супроти Німеччини і хоча Польща не думає зрікатися всіх тих вигід, що їх дає союз із Францією, то все таки вона буде і надалі вести самостійну закордонну політику головно супроти Німеччини й СССР.

Інший чехословацький денник, який теж стоїть близько міністра д-ра Бенеша „Лідове Новіни“ вважає, що для Чехословаччини з розмов Барту в Варшаві особливо важним є той факт, що Пілсудський в обговоренні середньоевропейської ситуації, підкреслив лиш союз Польщі з Румунією. Таким чином Пілсудський — на думку „Лідових Новін“ — вказав на цілковите десінтересман Польщі в питаннях середньоевропейських, отже і в т. зв. мадярській проблемі і в питанні т. зв. аншлюсу. Таке становище Польщі подиктоване її теперішним відношенням до Німеччини.

Ці самі „Лідове Новіни“ в числі з наступного дня в статті „Чого очікує Польща з варшавських нарад“ кажуть, що Франція дістала згоду Польщі для свого дальшого поступовання в Женеві, а зате Франція зобовязалася підтримувати змагаяня Польщі визволитися з рямців меншинових зобовязань, які „не відповідають новому міжнародньому положенню польської держави“. Не від речі може буде тут пригадати нашим читачам польську резолюцію внесену на останньому засіданні Союзу Народів польським делегатом гр. Рачинським, в якій Польща домагається, щоб зобовязання про охорону меншин, вложене лиш на деякі держави — між ними і на Польщу, були поширені на всіх членів Союзу Народів. Далі Л. Н. подають, що Франція дістала теж запевнення від Польщі, що Польща буде рука в руку з Францією старатися про вступлення СССР до Союзу Народів.

Поза цими трьома більше маркантними голосами чехословацька преса досить скупа в оцінці вислідів поїздки Барту до Польщі. Вона цитує переважно лиш голоси чужої преси, головно французької. Треба думати, що чехословацька преса жде аж на висліди празьких відвідин Барту, так як ці обі поїздки французького міністра закордонних справ стоять в найтіснішому звязку.

М-н.

Чи Ви вже зложили книжки або даток на купно доброї книжки для наших братів на заході?

Боїться, щоби його не схопили до Польщі.

РИГА, ПАТ. Із Ковна повідомляють, що бувш. прем'єр Вальдемарас, який тепер живе в Карасах, нездужає на переслідуючу манію. Кілька днів тому Вальдемарас повідомив міністерство внутрішніх справ, що йому грозить схоплення та вивезення до Польщі. М-ство перевело слідство й устійнило, що побоювання Вальдемараса це овоч його буйної уяви.

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 2. ТРАВНЯ 1934.
(З конкурсу „Діла“ під гаслом „Кожний може стати письменником“).

МИКОЛА ВОЛОДИМИРІВ.

Арештанти.

I. АКУРАТНИЙ РЕГУЛЯМІН або: НІЧЛІГ У СІНЯХ.

Мій знайомий живе з родиною на передмісті. Кілька днів тому трапилась йому дивна пригода:

Рано-вранці, ще й сусідські півні не співали, почула жінка, що в сінях щось наче поруширилось.

Собак у них нема, котів теж. Слухає — тихо. Може привидилося спросоня. Заснула.

Чоловік памятає добре: звечора зачинив сінешні двері на ключ, на защіпку і засувку, а щось наче стукнуло... Слухає — — тихо. Ще — ні чичирк. Померещилось та й годі. Заснув.

Повставали, готують сніданок, про нічні „страхи“ забули.

Виходить жінка до сіней — дров треба було, чи вугілля, — аж глянь: за скринею щось лежить...

На мент задеревіла, а там прожогом назад у хату:

— Ух, ух! Рятуйте, Злодій! Злодій у сінях!

Вийшов господар. Перед сінешними дверима стояв парубок, схопивши рукою за клямку:

— Ти хто?!

Він опустив руку.

— Добрийдень вам — каже — дозвольте зайти в хату...

Зайшли. Сіли.

— Не гнівайтесь, хазяїне, що не просившись, переночував у вас... Оце вчора під вечір випустили мене з тюрми. Мені в село далеко, сорок верств, поночі йти не хотілося. Кажу до тюремного дозорця: Будь ласка, пане, залишіть мене ще одну ніч у тюрмі, завтра раненько піду собі і вам щиро подякую. Не відмовте, прошу, дозвольте ще одну ніч.

— Ні — каже — не можна ані години більше!

Ми випускаємо акуратно. Речинець скінчився, марш, куди хочеш.

— Не помогло нічого. Взяв я оцей свій клуночок і подався. Не пропаду, думаю, між добрими людьми. Став я проситися на ніч, заходив до кількох хат, — всюди подивляться на мене, дехто спитається, звідки йду, — та й гонять з хати: Йди геть, злодію, у нас нема місця для тебе. Обидно стало слухати, — я зроду не крав ніколи... Ходив я, ходив вулицями, аж зайшов до вашої хати.

Двері були відхилені, нікого на дворі не видно, то я й забрався в сіни і засунувся в куток за скриню. Не хотів просити, боявся, що проженете, а рано — думаю — вийду непомітно та й у дорогу. Ви зачинили після того двері, я лежав, затаївши дух, щоб не запримітили. Вибачте, що переляках вас... А тепер прощайте. — Він устав.

Господар затримав його:

— Сідайте, напєтеся з нами чаю, вам далеко додому, — та розкажіть нам дещо з тюремного життя.

II. СОЛІДНИЙ ЛЬОКАТОР.

У місті шу-шу, шу-шу, шу-шу. Облетіла всіх святотатська вістка: злодії обікрали костел. Багато дечого забрали. Загальне обурення.

Органи безпеченства поставлені на ноги, порушені всі пружини, — злочинці мусять упасти в руки. Не мине їх кара.

По кількох днях зловили.

Один був. Якийсь тип без паперів і „документів особистих“. Обдертий, зарослий.

Сюди його, туди його і — суд.

У суді: Як називаєтеся?

Тип: Мусій Хрін.

Суд: Років?

М. Х.: Буде з трицять...

С.: Звідки?

М.: З Радянщини втік

С.: Чому?

М.: Бо там таке... що погано, їсти нема.

С.: А як перейшли кордон?

М.: Перейшов — —

С.: Ну, а ви знаєте, що костел гріх обкрадати?

М.: Не знаю, не чув... усі кажуть, що не гріх — —

С.: Гм...

М.: Гм...

С.: Нащож ви це робили?

М.: Їсти хотілося.

(Нарада суду).

Присуд: За такийто злочин, на підставі такогото параграфу, такогото Мусія Х., радянського підданця, засуджуємо на рік вязниці. Чи підсудний хоче ще щось сказати? Чи приймає кару?

Мусій сяє на цілому зарослому лиці, блаженно посміхається, задоволено жмурить очі.

С.: Ну?

Мусій кланяється:

— Дякую, дякую сердешно вашмосцям. Якщо можна просити, то будьте ласка, вельможнеє панство, дайте хоч два роки, хоч два...

Суд переморгнувся, в декого дрогнули вуси, — та сміятися в таку поважну хвилину не годиться. — Вязниця дістала солідного льокатора.

III. „Шпик“.

Недовго він і сидів. Засудили мужика на смерть. Такого простого мужика, зовсім простого. А він про це і не знав. Щось багато-багато говорили: раз голова, раз прокуратор, раз ще хтось, то знову голова, то знову прокуратор, прокуратор-голова, голова-прокуратор. Ви хто їх там розбере, в голові закрутиться. Він і не дуже розумів їх, що вони таке говорили.

Питалися: Що ти передавав через межу на той бік?

Мужик: Або я знаю..., папери якісь — —

— Де ти їх узяв?

— Панок якийсь дав, казав [illegible] — —

— Знайомий?

— Ні, незнайомий

Нова виборча ординація

до міських рад.

VII.

ПОДІЛ МАНДАТІВ ПОМІЖ КАНДИДАТІВ.

Після закінчення поділу мандатів поміж листи кандидатів, окружна виборча комісія починає устійнювати, котрих зпоміж кандидатів вибрано до міської ради (§ 40 уст. 1). Про першенство і чергу вибору до міської ради поодиноких кандидатів дотичної листи рішає черговa, розмірна більшість голосів, відданих важно за поодиноких кандидатів тої листи. На випадок, коли однакова кількість голосів впала на двох або більше кандидатів, першенство до мандату має кандидат, поміщений на першому місці листи, а про першенство поміж іншими кандидатами, рішає жеребок, витягнений предсідником виборчої комісії (§ 40 уст. 2).

Коли на листу припадає більше як один мандат, а кандидат, поміщений на першому місці тої листи — згідно з повищими засадами не дістав би мандату, тоді треба зачислити додатково на користь того кандидата надвишку голосів, яку дістали інші кандидати тої листи понад число т. зв. квоти себто означеної виборчою листою. Коли загальну кількість голосів, яка впала на дану листу поділимо на число мандатів поставлених із тої листи, тоді дістанемо т. зв. квоту себто необхідну скількість, щоб дістати один мандат. Дроби, що залишаються з ділення заокруглюємо вгору до цілости (§ 40 уст. 3).

Коли число кандидатів, на яких голосували з дотичної листи, не вичерпає повної кількости мандатів, признаних тій листі, тоді решту мандатів розділюють між інших кандидатів тої листи у тій черзі, як вони поміщені на листі (§ 40 уст. 4).

Приклади. Листа ч. 1 одержала 2 мандати. Кандидат А осягнув 306 голосів: кандидат Б осягнув 1656 голосів; кандидат В осягнув 654 голосів.

Тому, що кандидат А, поміщений на першому місці листи не міг би дістати мандату (лише Б і В), а листа ч. 1 має більше, як один мандат, тому треба загальне число голосів, що впали на листу ч 1 (306 + 1656 + 654) — 2616 поділити через кількість здобутих мандатів, отже через 2 і надвишку голосів інших кандидатів понад осягнену решту зачислити на користь кандидата А:

2616 : 2 = 1308; 1656 — 1308 = 348 голосів.

Таким чином кандидат А матиме 306 + 348 = 654 голосів; кандидат Б матиме 1656 — 348 = 1308 голосів; кандидат В матиме 654 голосів.

Перший мандат дістає кандидат Б, другий мандат дістає кандидат А, бо хоча і має таку саму кількість голосів що і кандидат В, то має першенство до мандату тому, що займає перше місце на листі кандидатів. Листа ч. 2 осягнула 5 мандатів.

Кандидат	Г	дістав	800	голосів
„	Ґ	„	1512	„
„	Д	„	1200	„
„	Е	„	1200	„
„	Є	„	0	„
„	Ж	„	0	„

I. мандат дістає кандидат Г; II. мандат дістає кандидат Д; III. мандат дістає кандидат Е; IV. мандат дістає кандидат Ґ. Тому, що лишається ще один мандат, а на решту кандидатів тої листи не голосували, тому пятий мандат припадає черговому кандидатові, себто Е. Листа ч. 3 дістала один мандат.

Кандидат	З	дістав	240	голосів
„	І	„	240	„
„	ї	„	240	„
„	К	„	224	„

Тому, що кандидат З, поміщений на першому місці листи, дістає він мандат, хоча має таке саме число голосів, яке дістали кандидати І та Ї.

Загальний вислід виборів в окрузі такий:

Вибрані до міської ради: з листи ч. 1 кандидати Б і А; з листи ч. 2 кандидати Г, Д, Е, Ґ; з листи ч. 3 кандидат З.

ЗАСТУПНИКИ РАДНИХ.

Заступниками радних у поодиноких виборчих округах признається тих кандидатів з дотичної листи, які мандату не осягнули, а придбали найбільшу з черги кількість важних голосів. Число заступників радних з кожної листи не може бути більше, ніж припадає на цю листу мандатів радних (§ 41 уст. 1).

Коли на заступників радних треба більше осіб, ніж вони поміщені на листі кандидатів, тоді заступниками стають особи, що поміщені і на дальших місцях листи. (§ 41 уст. 2).

Колиж після вибору радних, решта кандидатів не обсадить усіх місць заступників радних, тоді на вільні місця не вибирають уже нікого (§ 41 уст. 3).

Після устійнення висліду виборів, окружна виборча комісія зладжує протокол, до якого вписують прізвища членів окружної комісії, та чинности окружної виборчої комісії, а передовсім все те, що торкається ходу голосування; крім того вписують імена, прізвища, вік і місце замешкання вибраних радних і їх заступників. Протокол підписують члени окружної виборчої комісії (§ 42).

Виборчий протокол з усіми виборчими актами окружна комісія пересилає негайно головній виборчій комісії, яка перевірює протоколи й обчислення вислідів виборів та поправляє можливі помилки підрахунку голосів. Опісля на основі тих протоколів виготовляє загальний звіт про вислід виборів у цілому місті з усіх виборчих округ та оголошує вислід афішами. Зі своїх чинностей комісія зладжує протокол, який підписують предсідник і всі присутні члени (§ 43 уст. 1).

Виборча комісія мусить в оповіщенні подати:

а) число відданих важних карток до голосування в кожній виборчій окрузі;

б) число важних карток до голосування відданих у кожній окрузі на поодинокі листи кандидатів;

в) число мандатів, придбане поодинокими листами кандидатів;

г) імена, прізвища, вік і місце замешкання вибраних радних у кожній окрузі з кожної листи кандидатів;

д) імена, прізвища, вік і місце замешкання заступників радних з кожної листи кандидатів;

е) зміст постанов про виборчі протести (§ 43 уст. 2).

НЕВАЖНІСТЬ ВИБОРІВ.

Вибори є неважні:

а) коли стверджено, що в дотичній виборчій окрузі при виборах були підкупства, фальшування або якінебудь хитрощі, а ці проступки могли вплинути на вислід виборів;

б) коли вибори переведено незгідно з постановами цього розпорядку, а помилки наслідком цього вплинути на вислід виборів (§ 44).

— А нащож ти брав від нього?

— А дав мені десять золотих..., де їх тепер заробити?

— А ти читати вмієш?

— Неграмотний, прошу панства — —

— Крутиш, Грицю!

— Та де...

Справа ясна, політична. Шпик. Повісять.

Пришкандибала жінка з села. Малошо не спізнилася, та раніш не могла, не було з ким дітей покинути.

Зустрілися в суді на порозі.

Вона: То оце вже й суд? — —

Він: А суд. — —

— А я тобі хліба принесла — —

— Мабуть не треба, щось не хочеться —

— А додому хутко?

— Мабуть, що не хутко

— А щож казали?

— А хто їх зна, багато балакали, якийсь шнигун, смерть —

— Яка смерть?

— Мабуть повісять, чи що — —

(Маленька павза).

— То таке, старий, шкода, що я таку дорогу ходила.

— А шкода, стара.

— А тобі мабуть уже не ходити?

— Мабуть, що не... — —

— То тобі й чоботи непотрібні, га?

— Мабуть, що не — —

— То скидай чоботи, я їх додому заберу, пригодяться.

(Скинув чоботи, вона тутже завязала їх у торбу).

— Ну, то бувай-же здоров, старий, а не забувай за нас — —

— Будь здорова, стара, а доглядай там дітей — —

— Не хутко побачимся — —

— Мабуть, що не...

Стара потюпала з торбиною у село. Старого повели. Таке їх було побачення.

Боротьба проти більшовицької преси.

Харківські „Вісті" з 8. 4. подають дуже замітну постанову харківського обкому КП(б)У, в якій між іншим говориться: „Районова преса сиґналізує низку фактів знищення колгоспних стінґазет куркульсько-петлюрівськими елементами, підкуркульниками та комуністами, що збюрократились і втратили партійне лице. У кулажинському колгоспі, пирятинського району, викритий у стінґазеті підкуркульник С. Шипайло зірвав стінну ґазету і знищив її. У колгосп. ім. Калініна, оноприївського району, син розкуркуленого, якого судили давніше за зрив державних заходів, Юхим Довгопол, за допомогою своєї сестри знищив стінну ґазету, яка викрила його як клясового ворога, дезорґанізатора колгоспників і симулянта. Голова просянської сільради купянського району, М. Самойлов, зірвав зі стінної ґазети замітку, в якій викривалась його бездіяльність. Голова колгоспу ім. 8. березня, козельщанського району, член партії Микитенко, зірвав стінґазету, в якій було відзначене незадовільне готування колгоспу до сівби, і погрожував селькорам розправою. Про подібні факти повідомляють також і з липово-долинської, чутівської, н.-водолавської та інших районів.

„Вважаючи, що ці факти свідчать про недостатню боротьбу орґанів прокуратури і суду, а також і редакцій ґазет проти затискувачів (?) селькорівської критики — бюро обкому ухвалює: Запропонувати облпрокуророві тов. Брову („стопроцентовий" українець — УБ) перевірити по кожному із відзначених тут фактів, яких заходів вжили районні прокурори до покарання осіб, що знищили стінґазету. Якщо тих осіб не притягнули до відповідальности, або покарали недостатньо, негайно переглянути ухвали райпрокурорів або нарсудів і показовим порядком судити зривачів стінґазет з усією суворістю революційного закону. Райпрокурорів і нарсудів, що не виступали на оборону селькорів, також притягти до суворої відповідальности. Про вжиті заходи повідомити бюро обкому не пізніше 15. квітня 1934 р.

Про волю „революційних" судів згадувати не варто, цеж „буржуазний" винахід. Але потішаючим фактом є, що і призначених московським урядом прокурорів зарахували тепер до цілого українського населення, яке бореться з московськими аґітками.

(УКБЮРО ЖЕНЕВА.)

Москва витискає знову з населення 3,5 міліярда папірців.

Московський уряд наказав перевести державну внутрішню „позичку" другої пятилітки. У наказі підкреслюється „цілковиту добровільність" позички. До гострішого витискання грошей з населення московський уряд заохочує „союзні республіки", полишаючи їм ласкаво за роботу 15 проц. цілої здобичі. На зворот „позички" рахує очевидно, дуже незначна частина населення, бо її мають звернути по 10 роках. Зрештою і попередні позички виплачує московський уряд грішми, що втратили майже всяку вартість. Торґсін числить тепер за один золотий рубель 64 паперових.

(УКБЮРО ЖЕНЕВА.)

Проти французько-московської приязни.

„Журналь де Жевев" пише у статті „Диплъоматичні подорожі" про відвідини Барту у Варшав. та Празі і Сувіча у Льондоні таке:

„І один і другий дискутують зі своїми співрозмовцями спільне питання: евентуальне приступлення СССР до Союзу Народів, яке займає увагу урядів після того, як Женеву покинула Японія та Німеччина. Своїм неприєднаним становищем ці дві держави, противниці більшовизму, піднесли Совіти на педестал та підготували в дійсности їх кандидатуру до Союзу Народів.

Перша Франція, а потім Мала Антанта, пізніше також інші держави, занепокоєні зворотом подій, гадали, що вони повинні шукати славнозвісну стару „рівновагу держав", щораз прихильніше слухаючи майстрів національного та соціяльного поневолення. Барту, від якого можна булоб сподіватися чогось ліпшого, став комівояжером більшовицької кандидатури у східній Европі та прихильником констеляцій, що в дивний спосіб нагадують становище перед самим вибухом світової війни. Коли перед 1914 р. союз республиканської Франції з царською Росією мав славу протиприродного союзу, — щож можна сказати про нове порозуміння між державою, яка більш ніж яка інша має завдання боронити західну цивілізацію, з московськими потентатами, що втілюють східну систему гноблення та переслідування?!

І таку політичну операцію хочуть прикрити плащем засад Союзу Народів?"

(УКБЮРО ЖЕНЕВА.)

Серед наших „русских".

ЯК ЗАДОВЖЕНИЙ „НАР. ДІМ".

„Прогрем" (ч. 2) приносить отсі ревеляції про справи львівського „Нар. Дому", зокрема про його задовження: „Ось ваш штаб (роз. „Р. С. О.") поширює „во всеуслишаніє" слухи, що від 1. 5. заряд „Н. Домом" переймає „колеґія пятьох". (Фатальна пятка завсіди мусить бути, тільки її звена разураз міняються: з давніх, т. є місяць тому названих нині лишаються тільки пп. Ґулла, Цебринський і Яворський. Як зачуваємо, д-р К. зрікся тієї почести, з нових кандидатів є п. Ганасевич, пяте місце мабуть іще вільне. Усі зпід старої фірми РСО). Мабуть вже є запевнена конверсія довгів, так, що річно має бути амортизовано 60.000 (шісдесять тисяч) золотих, ну і біжучі проценти. Платні відразу мабуть мусілиб бути залеглі податки і судові кошти.

Приймаємо „ен бльок", що усі ці заповіди здійсняться, особливо, що буде дана інтересованими вірителями згода на конверсію довгів та сплату тих довгів у ратах по 60.000 золотих річно, та звертаємося до одного з наших найдосвідніших правників і знавців справи із запитом, що на його думку буде дальше. І дістаємо таке пояснення: **Загальна сума довгів „Н. Дому" перейшла півтора міліона золотих.** Залеглости в процентах, податках, судових коштах і т. д. переходять **600.000 (шістьсот тисяч) золотих. Разом ок. два міліони двіста тисяч зол.** Річний процент від цього довгу винесе ок. 220.000 зол. (двіста двацять тисяч золотих), дальше неминучі ще й судові кошти. Вже першого року прийшлось би платити ок. 220.000 зол. процентів і т. д., 60.000 зол. рату довгу, до цього кошти адміністрації, біжучі податки, неминучі судові кошти, а таки негайно 600.000 зол. залеглостей. Разом першого року прийшлось би заплатити ок. 900.000 зол., а мабуть і цілий міліон золотих. В дальших кількох найближчих роках ок. 300.000 (триста тисяч) золотих. Цей рахунок ставить цілу згадану концепцію під поважним знаком питання, бо звідкіль у нинішніх умовинах добути один міліон золотих, що має бути платний негайно майже в цілости? А то і в найближчих роках при нинішній господарській скруті майже безвиглядно представляється спроможність сплати около 300.000 золотих річно з маєтку із вельми невдачною адмінітрацією, коли візьмемо під увагу, що навіть бездоганно адміністровані, куда більші майна польських маґнатів не дають тепер навіть у приближенні таких доходів.

Як бачимо, вигляди препогані, хочби і ціла концепція теперішніх ґенералів з „РСО" здійснилася.

Наш висновок: „Великою політикою" тут уже нічого не вдієте. Треба вернутись до „малої політики". А „мала політика" — це прилюдність, це співпраця загалу, цілої суспільности. Та не суспільности в розумінні ґенералів з „РСО", бо для тієї суспільности як показчик її ефективної фінансової спроможности і одна тисячка золотих за багато. Тільки тієї другої суспільности, що в теорії ґенералів з „Р.С.О" не істнує. Тільки що якраз ця друга суспільність не дасть ані одного сотика, поки панове ґенерали з „РСО" не підуть „в отставку". Особливо, що спасати „Н. Дім" у такому стані, у якому він находиться нині, моглоб бути наказом не матеріяльного інтересу, тільки національної гордости, що вимагає ще одної жертви".

НОВА УПРАВА СТАВРОПИГІЙСЬКОГО ІНСТИТУТУ.

В Томину неділю відбулися по думці статуту щорічні збори Ставропиґіона, на яких вибрали нову Управу. Збори відбулися в присутности 54 членів (на 180), з чого ок. 40 було львівських. З того видно, що провінція вельми мало цікавиться всім, що діється в центрах. Безнадійно сумний прояв! Настрій і кандидати до нової Управи були заздалегідь приготовані десятком львівських ґенералів з „РСО", що захопили у свої руки центральні народні установи.

Коли деякі кандидати відмовлялися приняти гідність та загрожувала небезпека неможливости скомплетувати Управу, розігралися драматичні сцени, аж до візвання до послуху в імя присяги включно. Вкінці через акламацію вибрали нову Управу, зложену з діячів, що творять у приближенні „нумерус клязус" „РСО" на львівському терені: п. Ґулла — сеніор, його заступники пп. Сивуляк і Білинкевич Семен, члени: пп. Вербицький, Ганасевич, Ґудз, д-р Копистянський, Кенс, Куспісь, Плешкевич, Цебринський, д-р Чемерис, Глинський, Томчук. Контрольна комісія: пп. Перкаровський, Монастирський, Еліясевич.

Не увійшли до Управи „неблагонадьожні", що не є 105-процентовими поклонниками теперішнього курсу і діяльности „РСО": пп. Сметанський, Сосенко, д-р Юліян Заяць, Темех, Малець Григорій, Павенцький, Денисюк.

НОВА ДИРЕКЦІЯ В „ЗАЩИТІ ЗЕМЛИ".

З днем 1. квітня ц. р. звільнили з посад усіх урядовців „Защити Землі". Вони від кількох місяців не дістали платні. Управа покликала спершу на одного директора п. Рудавського, а другим директором іменував п. Г. з „Р. Рев. Союзу" бувшого урядовця „З. Землі" п. Стасюка. Та оба кандидати не приняли пропонованих їм посад. Вкінці директорами стали назначені та переняли аґенди п. Поповицький, російський емігрант і п-на Ґодлевська, б. урядничка „Защити Землі", якій також не виплатили належностей.

ЗМІНИ В МОСКВОФІЛЬСЬКИХ РЕДАКЦІЯХ?

Зачуваємо, що в москвофільській пресі, в редакційному складі і в її напрямних мають зайти великі зміни. І так з редакції „Землі і Волі" відходить п. Яблонський, який дійсно цей часопис редаґував. Мабуть надоїло йому вже становище редактора з рівночасним обовязком предсідника в ріжних надзірних радах і комітетах „економіческих обществ", яке вельми легко в теперішньому положенні може завести перед судові кратки. Рація! Молодий, спосібний чоловік не має потреби замикати перед собою життя для вигоди й інтересу ріжних патентованих патріотів. Покищо „Землю і Волю" редаґує комітет, зложений з кількох студентів під управою п. Г.

Ще більші зміни мають зайти з „Русским Голосом". Цей часопис є приватною власністю п. Сірка-Білинського, який є його видавцем і відповідальним редактором. Зачуваємо, що повстала якась видавнича спілка, що має закупити від п. Сірка-Б-го „Русскій Голос".

Бачимо, що не тільки в Америці та Чехословаччині, де люди мають так багато грошей, що не знають, що з ними робити, але і в нас.

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 2. ТРАВНЯ 1934.

М. ГАЛУЩИНСЬКИЙ. 41

З Українськими Січовими Стрільцями.

СПОМИНИ З РР. 1914—1915.

Телеґрама до цісаря і відповідь з цісарської канцелярії. — Присилка одностроїв. — Що заявив полк. Моллік. — Надпор. Кватернік.

Як тільки вийшла та сотня в поле, не знаю вже за чиєю порадою, але в кожнім разі не за власною ініціятивою, вислав я телеґраму до цісаря з чолобитнею з нагоди виходу перших сотень УСС у поле. Чергові днини, тобто 19. вересня, дістав я ось-таку телеграму: „An den Kommandanten des ukrainischen Freiwilligenkorps Professor Michael Hałuszczyński — Munkacs. Wien-Schönbrunn. Milt-Kanzlei S. M. Nr. 2808. Seine k. u. k. Apostolische Majestät geruhten die anlässlich des Abgehens der zwei ersten Kompagnien des Ukrainischen Freiwilligenkorps auf den Kriegsschauplatz dargebrachte Loyalitätskundgebung allergnädigst dankend zur alllerhöchsten Kenntnis zu nehmen und allerhöchst seine besten Wünsche zur zukünftigen Tätigkeit des Korps auszudrücken. Im Allerhöchsten Auftrage: Bolfras, General der Infanterie".

Дня 20. вересня 1914 р. авізували мене, що два вагони з мундурами для УСС надійшли і я маю їх перебрати на стації Ґоронд-Страбичів. Це була може перша приємна вістка від початку моєї участи в організації УСС. Тут кожного дня міг прийти приказ до дальшого вимаршу, тимбільше, що ходили вісти про те, що москалі посуваються нестримно наперед, що військ. команда Львів думає переносити свій осідок аж до Дебречину. А тут стрільці неодягнені, а що найважніше — босі. Не можна було й думати, щоби дістати обуву в якімсь військовім маґазині. По нараді з полк. Молліком та інтендантурою військ. команди зробив я умову з одним доставцем у Мукачеві, жидом Зальцберґером, що він доставить кілька сот пар черевиків по ціні 12—14 кор. за пару. Оплачено це із спеціяльних грошей на справи УСС, які я дістав через полк. Молліка від гр. Лямезана. Було тих грошей разом 14.000 корон. Надто закупив я більшу скількість ґуртів, що мали заступати ремені для несення крісу та багнету, наплечників, полевих пляшок і шальок до їдження. В той спосіб бодай дещо потрібного зроблено. Одначе коли прийшли для нас 2.000 штук одностроїв з цілим озброєнням, без крісів, багнетів, шпат, то закуплені річи стали непотрібні і я на приказ військ. команди вислав їх до запасних тіл інших полків, або до ріжних ополченських відділів. Стрільці в нових мундурах представлялись дуже гарно.

Не забули ми також про обі вже вислані сотні і заладували по двіста штук усього у дві вагони й один післали до Волівця на адресу ґрупи Шпарбера, а другий до Сянок до ґрупи Трекслера для приділених там сотень УСС. Одна сотня таки зовсім посилки не дістала, а друга мала ще змогу її відобрати. Остаточно і найшовся другий ваґон, який блукав по цілій австро-угорській монархії, але був майже випорожнений до-останку. Хто лише там заглянув, то забирав для себе, що уважав за потрібне.

На день 22. вересня 1914 р. зарядив полк. Моллік перегляд УСС. Коло 10 год. рано чекали всі три курені в найбільшім порядку під страбичевським лісом на приїзд полк. Молліка. Коли він надїхав, курінні зложили рапорт. Після рапорту став він оглядати стрільців. Робив уваги дотично самого убору, вимагав одностайности в розміщенні річей, шальок, цельтів і т. д. А після того ставив деякі задачі до переведення. Одначе все те було дуже поверховне. Як звичайно, мусів бути невдоволений, мусів витикати то одному то другому командантові відповідні зарядження. Найбільше був вдоволений з Коссака, найменше — з д-ра Волошина. Після перегляду був парадний марш перед полк. Молліком.

Коли вже стрільці відійшли, він заявив мені, що зложить звіт перед шефом штабу, що стрільці вже приготовані до виходу в поле і що

хоч скрута (офіціяльно кріза!) велика, все ще найдуться аматори на антикітети.

П. Б. має вести в майбутньому тільки часть ідеольогічну і літературну часопису. Мабуть у звязку з тим була заініціована полеміка „Р. Голосу“ з православним „Словом“, яка дала п. Сіркові нагоду заявити свою толеранцію для [illegible] та гр.-кат. Церкви. Новий напрямок мав би йти по лінії політичної співпраці українців з сповідниками теорії національної єдности москалів і русинів. (Га, правда! В політиці та в медицині усякі мікстури можливі, особливо, як треба ратувати смертельно хворий організм від неминучої смерти. Тільки, що така мікстура небезпечна, бо може спричинити іноді ще більшу недугу).

Це покищо тільки слухи. Та знаємо з польських газет, що в лютім ц. р. робив п. Білинський спроби заложити на спілку з п. Майбавським, б. редактором „Слова Польского“, яке тоді перестало виходити, новий часопис у роді „Польсько-Українського“ Бюлетину; та мабуть „міродайні сфери“ не вважали за доцільне такою концепцією заінтересуватися. Також знаємо позитивно, що п. Б. підняв спроби перемінити „Р. Голос“ на щоденник і з тою метою відбув недавно „путешествіе“ по Волині. Виходилоб з вище наведеного, що безуспішно.

(„Пролом“).

Відкинули апеляцію.

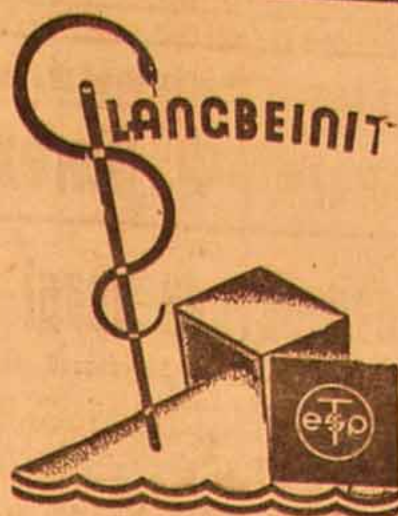
БУКАРЕШТ, 30. 4. ПАТ. Воєнний трибунал на нічному засіданні постановив відкинути апеляцію 13 засуджених у процесі за участь у вбивстві, зорганізованій полк. Прекупом

—o—

Божевільний вбив священика.

НЮЙОРК, 30. 4. ПАТ. У Джерзи Сіті божевільний тесля, кілька хвилин після богослуження застрілив священика Юлія Москаті, пароха католицької церкви Нотр Дам ді Мон Кармель. Вбивник зранив тяжко братову священика. Парох згинув від кулі вбивника, як старався боронити жінку перед божевільним напасником.

Як не можете спокійно спати — то підпишіть позичку Рідній Школі на суму 25 зол.

За добру школу!

Вартість приватних шкіл з правом і без права прилюдности в минулому й тепер.

„Батьківський Кружок при школах СС. Василіянок у Станиславові“ переслав мені летючку з датою: Станиславів, дня 14. квітня 1934 р., в якій звертається до читачів з таким зазивом:

„Ваша Всечесносте! Дозволяємо собі переслати на Ваші руки цей поклик і просимо передати його ласкаво по прочитанню Всч. о. Катехитові, Вп. Учителям (Учителькам) та заінтересованим П. Т. Родичам“. А дальше: „Рівночасно подаємо за згодою Дирекції до відома тимчасові інформації“.

З другої сторони летючки в горі: „Просимо прочитати і передати заінтересованим. „Діти до шкіл!“

Описуючи, які необхідні прикмети повинна мати кожна школа „без огляду на її тип і безпосередню ціль“, інформує цей „Батьківський Кружок“ своїх читачів м. і. ось-як (наводжу дослівно з мовними похибками):

„Якщо ходить про школи приватні, то не вистарчить лишень фактичне знання і умілости, що їх дають молоді. Они мусять ще й про те подбати, щоби їх документи (свідоцтва) були владою признані як прилюдно важні документи, бо знаємо, що нині і за тим питають. Коротко кажучи, школа мусить відповідати вимогам влади і мати права державних шкіл. Без сповнення тих умов ледви чи зможе яка небудь школа довше удержатися, а без котрих із них взагалі не має рації істновання“.

Припускаю, що ці летючки дістало чимало українських батьків. З огляду на те, що вище наведені інформації „Батьківського Комітету“ тенденційні і в дечому неправдиві та можуть несвідомлених батьків сильно занепокоїти і збентежити, уважаю необхідним подати вияснення про дійсну вартість приватних шкіл з правом прилюдности і без права прилюдности в минулому й тепер.

Право прилюдности мало до недавна велике значіння як для самих шкіл, так і для батьків-державних урядовців, учителів та інших державних службовиків. Чому? — Бо ті батьки діставали від держави звороти їхніх шкільних оплат у приватних школах з правом прилюдности. Це безперечно була величезна полекша для урядничих родин. З другої сторони — дотична приватна школа мала в тих зворотах (очевидно можливо найвищих ставок) головну і певну матеріяльну основу свого істнування.

Одначе ситуація змінилася цілковито з хвилиною, коли держава перестала виплачувати звороти. Від того часу право прилюдности перестало бути притягаючою силою і для шкіл і для батьків і для самих учнів.

Право прилюдности має тепер тільки теоретичне значіння, а не практичне. Говорю це з власного досвіду. Одну мою доньку вже давніше посилав я до ґімназії „Рідної Школи“ без права прилюдности, бо не будучи державним урядовцем, я так чи сяк не мав права на державні звороти, отже не робило мені ріжниці. Моя донька скінчила ґімназію „Р. Ш.“, здала матуру і тепер в університеті. Друга донька ходить ще тепер до ґімназії „Р. Ш.“ і не маю найменшої причини ані наміру зміняти заведення.

Взагалі неправдиві є твердження станиславівського „Батьківського Комітету“, що мовляв — документи (свідоцтва) приватних шкіл без права прилюдности не є признані владою як прилюдно важні документи. Навпаки: важні є одні і другі свідоцтва та одинаково важна одна й друга матура. Хоча — як відомо — дуже важко дістатися нині навіть з прегарним свідоцтвом зрілости з державної ґімназії напр. на медицину, то всеж таки є на медицині, навіть у Львові, б. учні ґімназії „Рідної Школи“ без права прилюдности, що там і матурували: І це річ самозрозуміла: На медицину, на техніку, чи на права, бо й на інші факультети треба тепер крім матури здавати ще вступні іспити. Отже кінець-кінців таки остаточно рішає „фактичне знання й умілости“, а не те, чи внаслідок якихось позакулісових торгів вдалося якійсь школі переходово набути право прилюдности, а учневі з чиєїсь протекції пересовгнутися через матуру...

Тому не слід не доцінювати або перецінювати права прилюдности, а треба брати справи так, як вони фактично є. — Головна річ, щоби сама дотична школа була добра і як слід сповняла своє завдання. А це, чи вона з правом чи без права прилюдности, в теперішних змінених обставинах не є найважніше і для фактичної вартости даної школи і для тих учнів, що її покінчили не є міродайне

Досвідчений батько.

незабаром прийде відповідний приказ. Рівночасно повідомив мене, що уважає свою діяльність законченою отсим переглядом та що відійде до свого полку, а справою дальшого уживання стрільців буде займатися надпор. Кватернік, який приїхав тут з нач. команди армії з широкими повновластями. З цілою організацією, яка йому дуже симпатична, розстається з жалем, але бачить, що сам не має вже тут що більше робити. Сам ще приїде раз, щоб попрощатися зі старшинським корпусом.

Надпор. Кватернік явився в Мукачеві у другій половині вересня 1914 р. Приїхав він просто з нач. команди армії, де шефові штабу Гецендорфові вручив пропамятне письмо у справі дальшого вживання польського та українського леґіону. Внесення його були, здається, приняті. Наскільки їх приноровлювали до польських леґіонів, не знаю. Надпор. Кватернікові поручили ввести те все в життя в українськім леґіоні. Я особисто познайомився із ним вже перед 20. вересня 1914. Про свої пляни багато мені не говорив, але з короткого знайомства виніс я те враження, що це молодий, амбітний старшина, який хоче осягнути похвали та признання своєї влади. Живий, інтеліґентний, енергійний і рішучий, у поважній хвилині готов поставити все на ставку, не щадячи зовсім і самого себе. Це був славянофіл, з походження хорват.

(Далі буде.)

Марш ветеранів на Вашинґтон.

ВАШИНҐТОН, 30. 4. ПАТ. Палата послів приняла вдруге більшістю 2/3 голосів закон про виплату рент ветеранів, хоча президент Рузвельт заложив своє вето. Зараз після ухвалення закону в багатьох містах почали ветерани підготовляти похід на Вашинґтон з домаганням негайної виплати запомоги. Між ветеранами кружляє відозва, розіслана з Вашинґтону під гаслом „Геть з фашизмом і деспотизмом“ та взиває до чину. Уряд уважно слідкує за тією акцією, але покищо міністерство справедливости не видало ніяких наказів, щоби цей рух згнобити в початку. Уряд збирає матеріяли. Нема сумніву, що у відповідний момент здавить з цілою енерґією протидержавну акцію.

Будучий устрій Німеччини.

БЕРЛІН, 30. 4. ПАТ. Шеф нац. соціялістичного уряду закордонної політики Розенберґ виголосив у Мальборгу в салі Хрестоносного Чину промову, в якій зясував будучий устрій Німеччини. Хрестоносний Чин був творцем поширення та забезпеки німецького „простору життя“. Таким теж буде будучий устрій нац.-соц. Німеччини. Німеччина вже багато зреклася, та не зречеться кольонізаційних просторів на сході, які до нині є основою прохарчування народу. Завданням будучої Німеччини буде защепити в духа будучих поколінь память вел. пруських королів і мужів хрестоносного чину. Третя Німеччина дістане форму німецької держави чину, на зразок Хрестоносного Чину. Із 70-міліонового німецького народу мають вибрати еліту, якої завданням буде кермувати державою. Керманич нац. соц. такого чину проводитиме державі, яку Розенберґ назвав монархією з республиканськими основами. Від рішення канц. Гітлера залежатиме форма, в якій буде відбуватися визначення наслідника начального вождя. Чи станеться це на основі іменування чи на основі вибору або Гітлерового завіщання, ще невідомо. Всеж принята раз форма буде обовязувати й на будуче.

—o—

Проти Дольфуса і за Німеччиною.

ВІДЕНЬ, 30. 4. ПАТ. В год. 12.20 почалося знову засідання національної ради. Справоздавець конституційної комісії пос. Ліндсавер сказав, що конституційна комісія ухвалила приняти до відома всі розпорядки уряду, в скількості 471, м. н. розпорядок про нову конституцію. В дискусії промовляв в імені великонімців пос. Фоппа. Він запротестував проти теперішнього Дольфусового правління та домагався обєднання Австрії з Німеччиною. Зате посол Айґнер висловив канцлерові Дольфусові заяву довіря від християнських суспільників та обстоював самостійність Австрії. Проєкт конституції приняли 76 голосами проти 2-ох послів великонімців. Перед голосуванням покинули парлямент посли Ляндбунду, а опісля великонімці. Пополудні збереться союзна рада, яка прийме рішення національної ради.

ВІДЕНЬ, 30. 4. ПАТ. Кружляють поголоски, що два міністри Кербер і державний секретар Ґлас, члени Ляндбунду зголосили свою димісію тому, що посли Ляндбунду покинули парлямент. Канцлер Дольфус димісії не приняв.

—o—

Кооперативи праці і господарські можливости.

Зі статтей надісланих на конкурс „Діла“.

Наші суспільно-господарські відносини обумовлені не лише природою, вислідом історичної еволюції, а й у великій мірі сьогоднішними політичними обставинами вимагають від нас не лише багато волевої напруги, фізичного й морального здоровля у підході до їх розвязки й корисної для нації розбудови; вони вимагають від нас теж інтеліґенції і незвичайної громадської солідарности. Розвязка наших суспільно-господарських проблем багато трудніша, ніж в інших народів. Проблема законної регуляції нездорового в нас земельного ладу не в нашій силі, **зате в нашій спромозі дати землі те, чого не дадуть їй самі закони, а чого вона в нас найбільше потребує: інтеліґенцію.**

Жмінка нашої інтеліґенції, що є лише невеличкою прибудівкою такої простої нашої суспільної структури не має де серед сучасних обставин виявити своїх здібностей після дотогочасного її фахового виховання і інтелектуального зацікавлення.

Отсе дві основні наші проблеми, що їх треба конче розвязати, чи радше послідовно, з надумою, постепенно розвязувати дальше, бо успішні початки вже зроблені.

За господарську розбудову, як підставу всебічних наших національних прямувань мусить узятися передовсім наша інтеліґентна молодь і стати наперед рядовиком поруч сільської молоді в господарських змаганнях. А змагання ці дадуть їй багато нагоди виявити й загартувати свої мужеські прикмети та поглибити її ідейність.

У змаганнях цих виконає українська молодь **службу праці,** що вимагає не менш геройства й самовідречення, як і служба крови для нації. Побачимо теж, що в тих господарських змаганнях придасться навіть дуже висока інтеліґенція, вказуючи спосіб і шлях дужим, зединим рукам.

Наша сільсько-господарська культура починає вже помалу переходити на інтензивніші позиції, але початки ці ще дуже марненькі. Помітний цей рух у засновуванні садків, повороті до забутого у нас прадідного пасічництва, найбільший поступ зробила завдяки „Маслосоюзові“ й „Сільському Господареві“ годівельна й молочна господарка; „Центросоюз“ починає піклуватись пляновим плеканням безрік на бекони, зявилися спроби стандаризованого, кооперативного збуту дробу. Керму на тих полях успішно веде „Сільський Господар“, принявши цікаву систему Гуртків Молоді, що стають солідарно до конкурсів-змагань.

Чи не добре булоб у найближчому часі спрямувати оці конкурси-змагання на найбільш може занедбану **в нас продукцію городовини,** а навіть ще й цього року (правда це вже досить пізно) підготовити першу кампанію, притягаючи до неї й безробітну інтеліґентну молодь? Можна би давати для неї бодай коротенькі курси; постачати (в порозумінні з Народньою Торговлею й українськими годівельниками насінь, нпр. у порозумінні зі стрийським „Українським Городником“) добре насіння. До того надавалась би в першу чергу молодь, що живе безробітна на селі, близько міст і залізничих шляхів і має власні шматки поля, хоч й інші моглиб теж приєднуватись й підготовлятись до того діла, студіюючи заздалегідь ринки збуту (літом у містах і літнищах), які треба не лише найти, добути, але й часто собі виховати. До цього треба багато сприту й інтеліґенції. Бо менша це штука нераз добре випродукувати, як добре збути, в **час доставити, по справедливій ціні, в стандаризованій формі і то додому,** як це буває на Заході по містах, особливо в Америці. Добре, якби такі звязки продуцента з консументом організували в нас і диференційовані кооперативи праці (про які в нас в останніх часах щораз частіше починають говорити), безробітні інтеліґенти всякої професії і для того требаб конче створити для розбудови того роду обєднань окремий організаційний реферат при РСУК. Така організація, що була би лучбою нашого села з містом і навпаки у всіх господарських взаєминах дуже конечна. Якби вона була, чи не поширився би і збут мясного виробництва, збут прядива, клочча, невиправлених шкір і т. і.?

Але вернімся до справи продукції збуту й перерібки городовини. Городовину незбуту у свіжій формі літом і в осени треба би пристособити до зимового вжитку, тимчасом домашніми способами **квашення й сушення** (городини і овочів) — очевидно у стандаризованій формі — й так помало змагати до фабрикації на більшу скалю **яринних консерв.** Чи не використатиб для тої цілн і не спрямуватиб на оті шляхи молоденького кооперативного завязку „Продукції“, що мин. року успішно почала переріб овочів на повила й мармеляди? Може так розбудовуючись і незадовгий час маленька „Продукція“ зрівналась би з „Маслосоюзом“ тим більше, що може користати з його досвіду.

Не можу поминути в тому місці ще одної справи. Якщоб дійсно щасливо лиш почав розбудовуватись цей і споріднені з ним роди нашого хліборобського промислу, то на перше місце висувається потреба **власної кооперативної шкляної гути,** яка, хто знає, чи й дуже сьогодні не придаласяб, якщо зважимо, скільки чужого шкла спотребовує „Маслосоюз“, „Народня Торговля“, Пасічнича Спілка „Рій“, скільки тільки шкла до ламп потребують наші сільські кооперативи? Чи не подумалиб про те наші кооперативні централі, а також зорґанізувавшись, українці гутники майстри й помічники, яких є вже чимало зредукованих (нпр. у Жовкві та й у самому Львові) та чи це не булоб на руку нашим отим кільком смільчакам інжинірам, що стали в нас добувати свій вугіль, а він до гут потрібний і добрий. Початиб можна з невеликою гутою, на яку й небагато капіталу треба. Зрештою згадані кооперативи праці, виробничі й мішані, мусілиб спиратись на паях, безпосередньо заітересованих і причасних членів, а паї моглиб бути навіть досить високі, тільки сплачувані невеличкими сплатами від першого заробітку члена почавши постійно до кінця. В міру тих впливів та інших своїх прибутків можнаб розбудовувати кооперативні обєднання в той спосіб, розсудливо та з рахунком піти в розбудові щораз далі. Ще скорше можнаб спробувати з фабричкою оцту (вартоб теж перевірити потреби й кошти орґанізації фабрички косметичних і лічничих олїів; а чи багато в нас по селах випадків, щоб селяни творили кооперативні олійні, а їх кожне майже село потребує, тоді як вони звичайно в чужих руках).

Мусимо здати собі справу, що великого промислу відразу не створимо, а треба зачинати від малого, числячись з природними й господарськими вимогами краю.

Таких можливостей створити, або розбудувати варстати праці можнаб начислити ще багато, треба лише більше завзяття й пошани до отих життєвих проблем та більше віри у власні сили й охоти теж до економ. праці. Треба підкреслити важність для розбудови нашого народнього господарства й суспільної самооборони кооператив праці, що так тепер надаються до наших обставин. Всі безробітні, усякої професії нехай тямлять, що скорше найдуть працю й справедливу заплату за неї лише в свому кооперативному гурті, ніж бючись на всі боки самопас. Кооперативи праці — це випробована в культурному світі форма обєднань умових і фізичних робітників для спільного добра. А всіх тих, що шукають лекцій, ждуть на посади, шукають протекцій, впевнюю, що далеко цікавіше й з більшою для них самих і народу користю буде, якщо візьмуться плекати ростини, сортувати товар, студіювати ринки збуту, шукати покупців, орґанізувати лучбу, а інтеліґенція їх при тому далеко більше вигостриться, радість життя збільшиться та суспільний орґанізм і учасники тих змагань зміцняться.

Д-р І. В—ич.

НАПАД ЗІ СКОРОСТРІЛАМИ.

ШИКАҐО, 30. 4. ПАТ. До бюра в будинку польського „Звйонзку Народового“ ввійшло 6-ох бандитів зі скорострілами, які стероризували всіх урядовців і забрали від касієрки 1.524 долярів готівкою, 8000 цінними паперами та чеки на 10.000 долярів. Каса була обезпечена.

Премієр Енджеєвич переходить на нове становище

У Варшаві кружляє поголоска, що премієр Енджеєвич у половині травня перейде до канцелярії президента. Одночасно покине уряд і присвятить увагу вихованю середношкільної молоді і студентів університету.

—o—

По широкому світі.

— У Ризі відбувається віч представників студентства прибалтійських держав Естонії, Латви і Фінляндії.

— До Естонії їде 3. травня п. р. польська делеґація під проводом соймового маршала Рачинського.

Концерт і свячене на Городецькій дільниці.

У неділю 29. квітня ц. р. уладила дітвора VII-клясової школи ім. Б. Грінченка при вул. Городецькій ч. 95. під проводом учительства, яке із самопосвятою працює над розбудовою рідного шкільництва в тій дільниці м. Львова, святочний концерт у шану 120-их роковин уродин Шевченка. Простору шкільну салю виповнили по береги батьки, здебільша робітники, які зі своїх дрібних лепт удержують власними силами цю VII-клясову школу хлопячу і дівочу, а крім того ще промислову без допомоги централі „Р. Ш.“ На програму концерту склались хорові виступи і деклямації. Дівочий хор під орудою учительки Врацьони відспівав дві пісні „Журавлі“ і „Гамалія“, а хлопячий хор під орудою управительки Рішової три пісні: „Учітеся, брати мої“, „Ой, вербо вербо“ та „Гей, гук мати гук“. Учениця II. кл. віддеклямувала вірш „Тарас Шевченко“, учениця IV. кл. „Маркевичеві“. Хлопчики віддеклямували вірші: „Матірня мова“, „Як умру“, „Шевченкова верба“ та ще мельодекламацію зі „Сп.“.

Зараз після концерту присутні перейшли до двох шкільних кімнат на свячене. Чину посвячення доконав о. Семчишин, загріваючи присутніх до дальшої праці в кружку „Р. Ш.“, який під вправною рукою п. Олексина мусить побороти всі трудноші. З черги промовляли пп. д-р Бецюрків, проф. Березовський, інж. Вітковицький як представник „Маслосоюзу“, п. Русенко від Сокола III. та мгр. М. Хомяк від „Діла“, „Свободи“ та „Неділі“. Це миле свято відвідали також Преосвящений епископ Н. Будка та о. прелат Л. Куницький, які теплими словами загріли учасників до витревалої праці. Серед співу церковних і народніх пісень та симпатичної гутірки затягнулось це свято до пізнього вечора.

—o—

— ПРИЙМАЮ ЯК ДАВНІШЕ в моїм дентистичнім заведенні Сикстуська 17 від 9—1 і від 3—6. — Насс. 1486 2—4

— ЧЕРЕВИКИ жіночі, мужеські і дитячі купуйте в одинокім українськім Магазині Взуття „КОМЕТА" Львів — Ринок 21. Сповніть гасло „Свій до Свого." 68/53 27-?

— **Робітня футер Юліяна Глушевського,** Львів, пл. Капітульна 3, І. пов. Тел. 54-46. Приймає футра до перехову на літо. 18-?

— **„Distinction"** — косметичний кабінет вул. Коперника 42 а II. пов., тел. 72-18 виконує всякі косметичні заходи фахово-дипльомованими силами. Веде курс трьохмісячної науки косметики, що дають право виконувати практику самостійно. Вписи трівають. 1394 10-?

— **Магазин постелі Р. Джала,** Львів, Хорущина 3, поручає: ковдри, матраци по найдешевших цінах. Переробляє ковдри по 5 золотих, матраци по 7 зол. 524 63-100

— **Вистава політехнічних праць українських** студентів, членів Т-ва „Основа" у Львові, отворена до дня 3. травня ц. р. в салях Музею Наук. Т-ва ім. Шевченка, Чарнецького 24, щодня від год. 10—17. Вступ 50 сот., для шкільної молоді 25 сот., для прогульок по 10 сот. від особи.

— **Наукове Т-во ім. Шевченка у Львові** влаштовує з нагоди 120-ліття уродин Патрона Товариства Тараса Шевченка святочні сходини, що відбудуться дня 6. травня 1934 р. в год. 11. в салі Музею Т-ва (вул. Чарнецького 24/І) з такою програмою: 1) Відкриття сходин. 2) Відчит вал. д-ра С. Смаль-Стоцького: „Українські літературнознавці і Шевченкова творчість". 3) Відчит д-ра М. Андрусяка: „Досягнення і завдання сучасної української історіоґрафії". 4) Відчит д-ра Р. Єндика: „Закони ґенетизму". Вступ вільний для членів Т-ва і впроваджених ними гостей. Окремих запрошень не висилається. Численно явитись просить Виділ Т-ва. — **Д-р В. Левицький в. р. Д-р Р. Цегельський в. р.**

— **„Ukrainische Illustrierte Rundschau",** тижневик у німецькій мові, має появитись 1. червня ц. р. в Чернівцях (вул. д-ра Рота 32), як про це повідомляє черновецький „Час".

— **Україніка.** Найбільший ілюстр. чеський тижневик „Pestry Tyden" (ч. 16. з 21. IV.) надрукував 10 образків із текстом „Казки про діда і бабою та дерев'яне телятко". Автором казки, як і рисунків, є Галина Мазепівна.

— **Добрий стан озимин.** На основі звідомлення міністерства рільництва стан озимин цього року сильно поправився, до чого причинилася незвичайна на місяць квітень висока температура. Подібного стану не нотовано від 28 літ. Оскільки в найближчих тижнях не зиступлять приморозки та не буде посухи, будемо мати знамениті жнива.

— **Парцеляційний плян.** Як повідомляють з Варшави, в найближчих пятьох роках рішено розпарцелювати 625 тисяч гектарів. З того 225 тисяч га. припаде на парцеляцію державну, 400 тис. на приватну. В 1934 р. буде ще розпарцельований простір 94 тис. га. Увесь парцеляційний запас землі призначено на творення самостійних осель та на доповнення карловатих господарств.

— **Вирвався з більшовицького пекла.** Коло села Перебийківці над Дністром переплив до Румунії селянин Никифор Кондрюк, громадянин совітської молдавської республики. Він утік спершу до Польщі, а звідси крізь Дністер до Румунії. Тут арештували його зараз жандарми і відставили до інспекторату жандармерії в Чернівцях. Утікач оповів цікаві речі про селянські гаразди під більшовицьким режімом. Населення голодує масово. Хоча торічні жнива були дуже злі, влада стягала безоглядно високі данини. Люди продають все, навіть одіж зі себе, щоби тільки заплатити податки. Хто не може дати, того викидають зі села. Сотками переселюють з кожної громади на роботничі осади в Сибірі. Кондрюк був також між такими виселеними. Одначе йому вдалося по дорозі втікти і дістатись на Буковину.

— **Кепський інтерес з небіжчиками.** В похоронному заведенні при вул. Собєського ч. 14 у Львові знайшли серед домовин на вязці сороми тіло власника цієї фірми, 48-літнього Юліяна Курковського, що отроївся світильним газом. У залишеному листі Курковський подав за причину самогубства грошеві трудноші. Давніше він був директором міського похоронного заведення „Конкордія", опісля почав вести власний інтерес, але він з причини конкуренції не йшов. Не могучи дати собі ради з фінансовими труднощами, відобрав собі життя. За два останні тижні його заведення не мало ніодного похорону.

— **Краєва хроніка.** В Перемишлі отроїлася ціла родина д-ра Юлія Дама, власника фабрики панчіх, наслідком матеріяльних клопотів. Крім Дама отроїлася вероналем його 32-л. жінка Дора та 11-л. донька Ільона. — В Стрию вибухла пожежа в домі, де находиться почт. уряд і кооп. залізнича каса. Вогонь погашено, причому стверджено сліди підпалу, бо бальки в кількох місцях були обляті нафтою. — У Станиславівському шпиталі вискочив з другого поверху хорий на умі Андрій Линич з Угринова і смертельно потовкся.

— **Крадіж курей.** На Знесінні невідомі злодії вкрали вночі кури у гром. Вертипороха і преспокійно відійшли з добичею.

— **Телефонічний будильник.** Телефонічне бюро у Варшаві заповіло від червня ц. р. новину: на бажання телефонічного абонента буде будити його в умовленій годині. Якщо абонент не зголоситься до телефону на перше дзвонення, телефон повторить вдруге після 5 мінут і евентуально втретє після 10 мінут. Таке будження буде коштувати 20 с. денно.

— **Спека і пожежі.** Наслідком великої спеки в Берліні пожежну сторожу взивали з ночі на 30. квітня шістьдесять разів. Атмосферичні виладування були дуже сильні. — В Румунії наслідком спеки горять ліси. В околиці Брашова пожежа знищила в суботу кількасот гектарів ліса, причому 6 робітників тяжко попарилося. В лісах біля Тарговіште лютує грізна пожежа, що вже знищила значний простір ліса. Згоріло 80.000 м. куб. дерева. Гасить вогонь військо, та не може дати собі ради. Біля Бістріґу невідомі люди підложили вогонь, що знищив 300 гектарів ліса. В лісі був тайний арсенал якоїсь політичної орґанізації, бо з ліса чути разураз відгомони детонації вибухаючої муніції. Недалеко Клюжу вогонь знищив тартак на шкоду 100.000 зол. Коли не впаде дощ, у багатьох околицях, сонце спалить засіви. Тому селяни переорюють спалену пшеницю і чекають дощу, щоби вдруге засіяти.

— **Ріжні вістки.** Десята шахова партія, розіграна у Пфорцгаймі за світове мистецтво, скінчилася першою у цьому турнірі перемогою Боголюбова над Альохіном. — Китайське міністерство освіти заборонило всім китайським студентам курити. — У Фінфкірхені згинув підчас атлетичних дужань 22-літній Осип Есдорф, кинений своїм противником так нещасливо об землю, що зломив карк. — Наслідком наглого спадку температури в Альпах упав сніг і покрив деякі околиці сніжною верствою на 20 цм. високо. — В Японії придумано скоростріл, що викидає 10 тисяч стрілів на мінуту.

— **Весна надійшла.** В жадній іншій порі року люди не ставляться так легкодушно до свого здоровля як саме на весну. При перших тепліших проміннях сонця зміняють тепле зимове убрання на літнє і навіть пересиджують так легко вбрані на свіжім повітрю. Потому платять за це кашлем, катаром, ревматизмом і іншими недугами з простуди. Отже будьте обережні в часі перших теплих весняних днів. Та коли всеж таки застудитеся, то поборюйте негайно простуду при помочі **Аспірини** в таблетках, яка допомагає орґанізмові побороти недуготворчі заразні і забезпечує його перед дальшим розвоєм недуги.

—o—

СПОРТ.

І. Біг навпростець у Комарні.

Дня 29. IV п. р. улаштувала Сокільська Спортова Секція „Хуртовина" в Комарні, член У. С. С., перший біг навпростець. Траса бігу 2250 м. вела весь час лісовою доріжкою з легкими горбками. До бігу зголосилося 17 змагунів. Перший до мети прибув Кос Осип у часі 8 мін. 15 сек., 3 кроки за ним Пелеський Михайло, третій Кос Михайло. Не скінчив бігу один змагун. Цей перший біг у Комарні викликав велике зацікавлення, доказом чого публика, яка в числі около 200, розміщена уздовж траси слідкувала за ходом змагань.

В. Н.

З концертової салі.

Музичний Вечір, присвячений творчости Йосифа Сука.

З приводу 60-ліття Йосифа Сука зорґанізував самоосвітній гурток „Домінанта" при Вищ. Муз. Інституті ім. Лисенка у Львові дня 29. квітня ц. р. музичний вечір, присвячений творчости того чеського композитра.

Вечір цей заслуговує не тільки на згадку, але й на велику похвалу. Реферат дир. Барвінського дав нам синтетичний погляд на композиторську творчість Сука та схарактеризував його твори з погляду їх музичної вартости і внутрішньої предиспозиції. Д-р Лисько, колишній його учень науки композиції, у своїх „Споминах" дуже цікаво представив нам Сука як людину та вчителя. Річ ясна, що після такого роду настревого вступу дуже численно зібрана авдиторія з великою користю та цікавістю слухала інструментальних продукцій. Твори Сука збуджують відгомін у кожній вражливій душі своєю повагою, шляхотністю думки і чуття, щирістю та мельодійно пливкою інвенцією. Твори його, як згадав дир. Барвінський, говорять нам про любов, і це один із засадничих чинників та моторів його творчости, чи це буде любов до своєї дружини, сина, батьківщини, чи велика любов до природи. Наче вслід за любовою йде смерть, яка творить траґічні ситуації в його творах.

Усім виконавцям належиться щире признання за їх дбайливе приготування та повне зрозуміння творів. Не буду тут згадувати про прикмети поодиноких виконавців: роля одних була більша, других менша, одначе кожний з них вивязався зі своєї ролі та вимог, які вона ставила до нього, дуже добре. Участь в інстр. точках узяли: К. Гвоздецька, М. Глинянська, О. Пясецька, Е. Барвінська, І. Котовичівна (форт. кляса дир. Барвінського), О. Шикулівна (форт. кляса проф. Савицького), Е. Козулькевич (скрипк. конц. курс проф. Москвичева), А. Цегельський, І. Ковалів, Р. Согор (скрипк. кляса проф. Перфецького), О. Березовський (віольонч. кляса проф. Пшенички). Акомпаніювала проф. Байлова.

І. Приймова.

—o—

Листування Редакції.

Вп. Авторові допису з Угнівщини: Про всі ті події не можемо писати нічого з цензурних причин. Ваші матеріяли, як і матеріяли двох інших громадян у цій самій справі, передали ми до вжитку Українській Парл. Репрезентації.

Вп. Senex, Волинь: Статті „Невдалий штурм" не можна ані помістити ані переробити, бо вся вона нецензурна.

Вп. Микола Володимирів, Рівне: „Арештантів" містимо у скороченні, вичеркнувши розділи, що моглиб наразити нас на конфіскату.

—o—

Дописи.

РАВА РУСЬКА.

Пожежі. Дня 4. 4. вибухла пожежа в хаті Івана Барановського у Любичі Майдані. Згоріли забудування Барановського, Мокрини Величко, Луця Кондратовича і Кіщак Анни. Жертвою пожежі впали також дім читальні „Просвіти" враз із цілим читальняним інвентарем і бібліотекою. — Дня 12. 4. згоріли забудування Кота Юстина, Лиса Теодора й одна стодола Сахрина Луця в громаді Каровім. — Дня 14. 4. згоріло все забудування Ревлика Михайла у Тенетиськах. Причина пожеж невідома.

Спільне свячене. Старанням культурно-освітніх установ Камінки Боброїдів відбулося дня 15. 5. в домівці читальні „Просвіти" в Камінці Боброїдах спільне свячене. Присутніх на свяченім около 300 громадян з Камінки та делегати з повітових установ, а саме: п. Богачевська Ростислава, д-р Богачевський Данило, інж. Адамчук Андрій, і п. Совик Степан. Посвячення довершив о. Саламон, парох Камінки, співав мужеський хор читальні під управою п. Лагодича Василя. Коротку промову виголосив о. Саламон, а по нім д-р Данило Богачевський. Крім згаданих промовляли коротко інж. Адамчук, Демчина Федь, який коротко й річево змалював недавнє минуле Камінки, Лущик Василь, Гопій Юсип і голова читальні Кудрик Іван. Свячене

закінчено відспіванням національного гимну. — Того самого дня відбулося спільне свячене у Раві Руській, уладжене Виділом „Української Бесіди“. Акту свячення довершив місцевий парох о. А. Твердохліб. Присутніх на свяченім було дуже мало равських громадян, тому й не було такого настрою, який повинен би бути на таких святах. — Дня 22. 4. Окружний відділ В. П. У. В. у Раві Руській уладив у кімнатах „Української Бесіди“ спільне свячене для своїх членів. Свячення довершив місцевий катехит о. проф. Лещук Осип. Співав учительський хор. Потім о. проф. Лещук у короткій промові зясував значіння свяченого взагалі, зокрема під сучасний мент, та зложив присутнім побажання. Крім о. Лещука промовляв іменем учительства дир. Олексин Ж. і Хміль Тимотей. Свято пройшло гарно.

БЕРЕЖАНЩИНА.

Розвязання кружка „Р. Ш.“. Бережанське староство розвязало минулого тижня кружок „Рідної Школи“ в Лапшині за те, що кружок своєю діяльністю переступив межі статуту.

Завішення читалень в їх діяльности. Те саме староство завісило в діяльності читальні „Просвіти“ у Вільхівці і Посухові за те, що в членах читальні були люди, які своєю діяльністю виступали проти польської держави, накликували до бойкоту польського монополю і т. п. Відклик від цього внесено через канцелярію д-ра Бемка Володимира в Бережанах, який є головою філії „Просвіти“.

Курс куховарства в Лісниках. В с. Лісниках відбувся заходом місцевого кружка „С. У.“ 5-денний курс куховарства. Вела його заст. голови філії „С. У.“ у Бережанах п. Гриневичева, одна з тих нечисленних пань, що беруть участь в організаційному й культурному житті жіноцтва на терені бережанського повіту. Курс покінчено 24. III. ц. р. спільним обідом і спільною знимкою. При цій нагоді слід підчеркнути, що кружок „С. У.“ в Лісниках є дуже діяльний та обєднує поважну скількість жіноцтва.

Пожежі. Перед святами і в часі свят у кількох селах бережанського повіту шаліли великі пожежі. М. ін. у Мечищові згоріли дві хати і двоє дітей, в Курянах одно господарство.

Капча.

ЯВОРІВЩИНА.

Пожежа в українських інституціях. З неустійнених дотепер причин повстала дня 23. квітня ц. р. надранком пожежа в домі міської читальні „Просвіти“ в Яворові. Деякі люди оповідають, що чули в будинку якийсь гук,ніби удар грому, пізніше інші завважали дим, що видобувався з одної кімнати дому на 1. поверсі. Початкова рятункова акція була дуже утруднена, воду треба було носити ведрами з віддаленої студні і щойно згодом прибула 1 магістратська сикавка, а за годину друга. При цьому виявилося, що магістрат не має достаточної кількости запрягових коней для пожежних приладів. Вогонь з одної кімнати дістався в сумежні льокалі та на стрих. Хоч була це дуже вчасна пора — около 3-ої год. надранком — вістка про пожежу облетіла мигом сусідні й дальші вулиці і населення кинулося на рятунок. Розпука огорнула українське громадянство. Цеж горів дім, у якому містилося кілька наших інституцій та велика й цінна — 15.000-томова бібліотека „Рідної Школи“. З розпучливим завзяттям кинулася передовсім наша молодь рятувати загрожене майно. Вкінці вдалося пожежу побороти. Страти великі, около 15.000 зол. Найбільше потерпіли Філія „Просвіти“, яворівський місячник „Українське Слово“, міська читальня „Просвіти“ і Братство св. Юрія, ці два останні товариства потерпіли як співвласники дому. Значні страти потерпіло також ремісниче т-во „Гаразд“, Філія „Сільського Господаря“, драматичний гурток, філія „Союзу Українок“ та інші. Крім шкіл у будинку, згорів кімнатний інвентар, запаси книжок, бібліотека філії „Просвіти“, книги, акти і т. п. Ця пожежа глибоко діткнула усе громадянство і на місці та в повіті робляться старання, щоби хоч участи відбудувати матеріяльні страти, бо страт організаційного характеру ніщо вже не зможе винагородити. Внаслідок пожежі зірвалися організаційні нитки філії з читальнями, а також „Українського Слова“ з передплатниками.

Пожежа у Бердихові. Вечором 26. 4. згоріло в Бердихові, пов. Яворів, 36 будинків 13-ох господарів. Пожежа повстала у стайні Мих. Рубая. Шкоди великі.

Крадежі в молочарнях. Уночі 4. квітня [illegible] крізь вікно 20 кг. масла з Районової Молочарні в [illegible]гізні. В ночі з 12. на 13. квітня вкрали около 3 [illegible] насінної пшениці у „Збіжевій Кооперативі“ в Яворові. Злодій дістався дверми, розбивши колодку. В ночі з 18. на 19. квітня злодії при помочі підроблених ключів вкрали около 100 кг. масла з пивниці Районової Молочарні в Яворові. В цім випадку злодіїв віднайшли і відібрали майже все масло та ще й багато інших річей, що походили з крадежей.

Нарада „Сільського Господаря“. Дня 16. 4. відбулася в Яворові нарада представників кружків „Сільського Господаря“ Яворівщини при участи 130 делегатів, щоби поширити й поглибити діяльність кружків та скріпити організаційні звязки з філією та централею. Реферати про ці справи виголосили: голова філії о. Ломницький та агроном філії інж. Р. Погорецький. Дискусія була цікава й оживлена, передовсім над справою створення при кружках ріжних секцій. Обговорювано теж „приватну“ акцію інж. Я. Цінури, який чи то на власну руку чи в порозумінні з партією УСП („Нове Село“) робить деякі починання в господарській ділянці, що йдуть — як про це висловлювались на згаданій нараді — проти плановости в праці „Сільського Господаря“. Тут мимоходом мусимо зазначити, що в повіті завважуємо від деякого часу оживлену акцію УСП, головою якої є тут згаданий інж. Я. Цінура.

Н.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Андрій Чайковський: БОГДАНКО. Історичне оповідання з другої половини XVI. століття. Львів 1934. Накладом Т-ва „Просвіта“. Стор. 64.

Фр. Коковський: ЗА УКРАЇНУ. Оповідання з недавнього минулого. Ілюстрації М. Фартуха. Львів. Накладом В-ва „Світ Дитини“. Стор. 64. 16°.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Театри.

Великий Міський Театр.

Вівторок, 1. V. год. 7·30 веч. „Весілля“.

Середа, 2. V. год. 8 веч. Академія Т. Ш. Л.

Театр Ріжнородностей.

Вівторок, 1. V. год. 7·30 веч. „Моя сестра та я“ усі місця по 1. зол.

Середа, 2. V. год. 7·30 веч. „Каріера Густава Леяреша“.

Кіна.

АПОЛЬО: „Ординанс“ (на осн. Мопасана, реж. Тужанського).

АТЛЯНТИК: „Червоний віз“, „Виправа Челюскіна“.

ВАНДА: „Велика клітка“.

КАСІНО: „Королева Христина“ (Ґрета Ґарбо).

КОЛІСЕЙ: „Американський шал“, ревія „Жемчуг світа, це жінка“.

КОПЕРНИК: „Шість жінок Генриха VIII“.

МАРУСЕНЬКА: „Демон золота“, „Підводне судно 170“, ревія „Марусенька в колірах“.

МІРАЖ: „Син джунглів“.

МУЗА: „Сховайте ваші смутки“ (Льорель і Гарді).

ПАЛЯС: „Незлюбна ніч“.

ПАН: „Затроєні душі“ та ревія.

ПАСАЖ: „Лицарі степу“, „Що може Париж?“

СВІТ: „Пожежа над Волгою“.

СОНЦЕ: „Королівський любко“, ревія „Катаринка в сонці“.

СТИЛЕВЕ: „Паприка“ та ревія „Як на Гаваях“.

ХИМЕРА: „Ніч кохання“ Джове Мо зіка.

УТІХА: „Пильнуй свого чоловіка“ та ревія „На деревляній салі“.

Закордонне радіо.

Вівторок, 1. травня 1934.

Відень (506,8) 9·15 Травневі пісні (Віннер Зенґер Кнабен), 9·45 Промова канц. Дольфуса, 17·00 Концерт, 19·15 Австр. нар. музика. **Мор. Острава** (259,1) 9·20 Хор. пісні, **Прага** (470,2) 8·45 Концерт, **Штрасбурґ** (349·2) 20·30 Концерт есп. музики, **Атльона** (531) 19·30, 20·30, 21·00 Спів - **Білгород** (439,8) 12·05 Популярні мельодії, 19·00 Пісоньки, **Кеніґсвустерґавзен** (1571) 12·40 Пісні, **Штутґарт** (522·6) 17·35, 18·30 Нар. музика, **Бероміnстер** (539,6) 19·10 Пісні, 21·10 „Царівна мая“, **Міляно** (368,6) 13·00 Квінтет, 20·45 „Маскота“ оп. Одрана, **Рим** (420,8) 20·45 Скрипка (Аріґо Серато).

Середа, 2. травня 1934.

Льондон (342,1) 22·10 „Валькірії“ оп. Вагнера, **Відень** (506,8) 12·00 Концерт, 19·30 Популярна й танкова музика, **Братислава** (298,8) 12·35 Концерт, **Париж** (1649) 20·45 Симф. концерт, **Штрасбурґ** (349,2) 18·30 Солісти (музика, спів), 20·30 „Княжна долярів“ оп. Фаля, **Берлін** (356,7) 19·20 Нар. пісні, **Кельн** (455,9) 16·00, 17·15 Концерт солістів (музика, спів), **Ляйпціґ** (382,2) 22·20 Форт. ресіталь, **Штутґарт** (522,6) 19·00 Концерт оп. музики, спів, **Букарешт** (365) 17·00, 18·15 Концерт, 20·45 Спів, **Стокгольм** (426,1) 20·00 Скрипковий ресіталь Телеманія, **Міляно** (368,6) 11·30 Легка музика, 17·10 Вок. концерт.

Львівське радіо.

Вівторок, 1. травня 1934.

7·00 Ранішня авдиція, 11·57 Сиґнал часу, 12·05, 12·33 Популярна музика з гр. плит, 15·05 Збіжева біржа, 15·10 Господарські вістки, 15·20 Концерт сальонової музики, 16·20 Відч. „У вогні революції“, 16·35 Спів, 16·50 Концерт (фортепян, скрипка, віольончеля), 17·30 Відч. про Словацького, 17·50 Відч. „У світі атомів.“ 18·10 Гр. плити, 18·25 Авд. „Бранденбурські концерти“, 18·53 Туристичний бюлетен, 19·00 Перші роковини конституції 3. травня, 19·15 Всячина, 19·40 Спортові вістки, 19·55 Сільва рерум, 20·00 Вибрані думки, 20·02 Трансм. з Варшави „Вікторія та її гузар“ оп. Абрагама; в перерві: „В ресторані“, „Пригода“ 22·30, 23·05 Танкова музика.

Середа, 2. травня 1934.

7·00 Ранішня авдиція, 11·40 Огляд преси. 11·57 Сиґнал часу, 12·05 Орхестра гармоністів (ґр. пл.), 12·30 Метерольоґ. вістки, 12·35 Концерт (орхестра, скрипка, фортепян, спів), 15·05 Збіжева біржа, театр репертуар, 15·10 Господарські вістки, 15·20 Мельодії з оп. „Джудіта“ оп. Ляхмана (ґр. пл.), 15·50 Авдиція для дітей, 16·20 Листи та програми, 16·35 Фортепяновий ресіталь, 17·00 Камер. концерт смичк. квартету, 17·30 Відчит про Словацького, 17·50 Відчит про 3. травня та школи, 18·10, 18·30 Ґр. плити (польська музика), 18·20 Завдання Т. Ш. Л. під теперішню хвилину, 18·40 Авд. артистичної трупи, 19·03 Всячина, 19·25 Фейл. Ямпольського „Театральний критик на цензурованому“, 19·40 Спортові вістки, 19·55 Сільва рерум. 20·00 Вибрані думки, 20·02 Концерт симф. орхестри, спів (Мосаковський бас), 22·40 Ґр. плити, 21·05 Міцкевичівський вечір із Вильна, 22·00, 23·05 Танкова музика.

Присилайте передплату!

БІРЖА.

ГРОШІ.

У Львові долар у приватних оборотах 5·23 зол.

На сьогоднішній варшавській біржі нотовано такі курси: Льондон 27·07, Париж 34·95, Берлін 208·70, Цюріх 171·55—171·60, Амстердам 358·55, Прага 22·02, Міляно 45·10, Нюйорк кабель 5·26 і пів, Нюйорк чеки 5·26¼.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

Маслосоюз повідомляє що платить в тижні від 30. IV. до 6. V. 1934 р. своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахомясарні „М. С.“ у Львові (вул. Б. Гловацького 23):

Курята за 1 кг.		1·80
„ „	I кляса	1·10
„ „	II „	0·80
Індичжи за 1 кг.	I кляса	1·30
„ „	II „	1·80

Тенденція звишкова.

ОПОВІСТКИ

Повідомляється Вп. Членів Українського Технічного Товариства, що в середу, 2. ц. м. відбудеться у власній домівці при вул. Косцюшка реферат інж. В. Несторовича під заголовком **„Актуальні господарські проекти“.** 1—1

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ЧОТИРИ покої, кухня, новітній комфорт, центральне огрівання, городчик, **Гроховська 4,** ріг Листопада при трамвайній зупинці. 1474 3—3

Загальні Збори

Т-ва Прихильників Освіти у Львові

відбудуться дня 21. травня 1934 р. в год. 17. (5. пополудні) в салі „Української Бесіди“ при вул. Рутовського ч. 22. I. п. Порядок нарад: 1) Відчитання протоколу, 2) Звіт з діяльности Виділу за діловий рік 1933., 3) Звіт Контрольної Комісії, 4) Перевибір членів Виділу, що по думці § 23 статуту уступили, заступників, ревізорів та мирового суду, 5) Евентуалія. Колиб в означенім часі не зібралося вимагане статутом число членів, то Збори відбудуться годину пізніше без огляду на число присутніх (§ 18. статуту). Вступ на салю за членськими виказками, а ті видається лише тим членам, які вирівняли вкладки.

За Виділ: **Др. Ю. Савчак в. р.,** голова,
1491 **Інж. А. Мілянич в. р.** секретар.

Акційна Спілка для будівельного промислу — давніше Іван Левинський Львів

Рахунок білянсу з днем 31-го грудня 1933 р.

Активи: 1. Готівка в касі зол. 30[illegible]; 2. Довжники в зол. 14367·38; Довжники в дол. зол. 155977·07; 3. Римеси в зол. 1735·60; Римеси в дол. зол. 1254·00; 4. Нерухомости зол. 144204·28, 5. Машини, інвентар знаряддя зол. 41831·35; 6) Інсталяції зол. 2131·39; 7. Матеріяли зол. 12067·66; 8. Вартісні папери 1965·15 зол. 9. Удіди зол. 10000·01; 10 Спеціяльний рахунок перехідний курсових зол. 73581·71 — Сума зол. 459145·93.

Пасиви: 1. Акційний капітал 100000·00 зол.; 2. Резервовий фонд зол. 55000·00 3. Фонд спеціяльної резерви 1100·00 зол. 4. Фонд амортизаційний 20422·23 зол. 5. Податкова резерва доходового податку зол. 12221·79; 6. Вірителі в зол. 36379·32; 7. Незаплачені податки зол 1079·92; 8 Еквівалент проданих ґрунтів зол. 209622·02; 9. Непіднята дивіденда за рік 1932 зол. 24·00; 10. Зиск за рік 1933 15011·80 зол; Решту зиску з року 1932 зол. 8284·85. — Сума зол. 459145·93

Рахунок страт і зисків.

Страти: 1. Торговельні кошти 11944·[illegible] зол.; 2. Податки зол. 3978·84; 3. Курсові ріжниці зол. 8612·84; 5. Амортизація фабричних будинків зол. 4340·48; 6. Амортизація інсталяції 195·63 зол.; 7. Зиск за рік 1933 зол. 15011·80; Решта зиску з року 1932 зол. 8284·85; — Сума зол. 60608·31.

Зиски: 1. Винайм льокалів зол 13805·71 2. Винайм машин і інвентаря зол. 1385·89 3. Відсотки зол. 8318·67, 4. Найм 272·[illegible] зол.; 5. Матеріяли зол. 20804·90; 6 Інвентар зол. 7535·80; 7. Решта зиску за рік 1932 8284·85 зол. — Сума зол. 60608·31.

Поданий білянс та рахунок страт і зисків затвердили XII. Звичайні Загальні Збори, які відбулися дня 18. квітня 1934 року.

Управа:

Інж. Павло Дурбак в. р.

ппа. Інж. Роман Колтунюк в. р.

МОТОЦИКЛІ нові і вживані, ровери від 120 зол., поручає Автоспорт, Львів, Словацького 2. 1312 16—2

ДО ВИНАЙМУ на літній сезон домівка К. Л. К. в Славську. Кухня, 5 кімнат і сіни. Найкраще сонячне положення, купіль через дорогу. Надається під оселю для молоді або пансіон. Зголошення приймає дир. Паньків, Генінга 16, тел. 6-24. 1475 2—1

ПАНСІОН „АННА“ В КОСОВІ поручає сонячні кімнати, першорядна кухня. Ціни дуже приступні. 1481 2—10

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“. Львів-Ринок 10.